

Sygn. akt IX Ka 870/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Klaudiusz Senator

Sędziowie: SSO Adam Zarzycki (spr.)

SSO Marcin Chałoński

Protokolant: str. sekr. sąd. Dorota Ziółkowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Roberta Jagusiaka

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2014 roku

sprawy **A. R.**

oskarżonej o przestępstwa z art.286 § 1 kk i art.270 § 2 kk i art.297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, art.286 § 1 kk i art.297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 26 marca 2014 roku sygn. akt II K 524/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyla zawarte w punktach III, IV, V orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności i grzywny, warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności oraz dozorze kuratora;
2. uchyla zawarte w punktach I i II orzeczenia w zakresie podstawy prawnej dotyczącej wymiaru kary i co do orzeczonych kar pozbawienia wolności i grzywny;
3. na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., art. 60 § 3 k.k. i art. 34 § 1 i 2 k.k., art. 35 § 1 k.k. wymierza oskarżonej A. R. za przestępstwa przypisane jej w punkcie I i II wyroku kary po 6 (sześć) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym;
4. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. orzeczone wobec oskarżonej A. R. kary ograniczenia wolności łączy i wymierza jej karę łączną 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym;
5. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 2 k.k. wykonanie orzeczonej kary 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności warunkowo zawiesza na okres próby 3 (trzech) lat

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. (1) kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonej w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżoną od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt IX Ka 870/14

UZASADNIENIE

A. R. została oskarżona o to, że:

I w dniu 8 czerwca 2012 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu z M. K. (2), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła (...) BANK (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. Oddział w K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 6450 zł za pomocą wprowadzenia w błąd osób decydujących w banku o przyznaniu pożyczki nr (...) co do rzetelności zaświadczenia z dnia 1 czerwca 2012 roku o źródle i wysokości miesięcznych jej dochodów zawierającego nieprawdę o jej zatrudnieniu w firmie (...) Usługi (...) we W. na czas nieokreślony od dnia 10 listopada 2010 roku na stanowisku sekretarki i osiągniętych dochodach w wysokości 1 822,94 zł netto miesięcznie, które osobiście wypełniła M. K. (2), a będące już opatrzone podpisem T. H. niezgodnie z jego wolą i na jego szkodę, który to dokument A. R. przedłożyła w banku w celu uzyskania pożyczki, czyli co do okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego oraz co do znaczeniu finansowego oraz co do zamiaru jej spłaty,

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 2 kk i art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2kk

II w dniu 17 lipca 2012 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu z M. K. (2), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła (...) BANK (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. Oddział w K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10 900 zł za pomocą wprowadzenia w błąd osób decydujących w banku o przyznaniu pożyczki nr (...), co do rzetelności pisemnego, zawierającego nieprawdę oświadczenia o swoim zatrudnieniu w firmie (...) Usługi (...) we W. na czas nieokreślony od dnia 10 listopada 2010 roku i osiągniętych dochodach w wysokości 1 822,94 zł netto miesięcznie zawartego w oświadczeniu o zobowiązaniach z dnia 13 lipca 2012 roku czyli co do okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego oraz co do zamiaru spłaty pożyczki,

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Wyrokiem z dnia 26 marca 2014r. w sprawie sygn. akt II K 524/13 Sąd Rejonowy w Kielcach orzekł, co następuje:

I w ramach czynu zarzucanego w punkcie I aktu oskarżenia uznał oskarżoną A. R. za winną tego, że: w dniu 08 czerwca 2012 roku w K. działając wspólnie

i w porozumieniu z M. K. (2) oraz inną ustaloną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania pożyczki pieniężnej, doprowadziła (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. Oddział w K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 6450 zł w ten sposób, że zawierając z tym bankiem umowę pożyczki (...) przedłożyła podrobiony dokument dotyczący okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego w postaci zaświadczenia o swoim zatrudnieniu w E. Usługi (...) z siedzibą we W., w którym podano, że A. R. jest zatrudniona na czas nieokreślony od dnia 10 listopada 2010 roku na stanowisku sekretarki i osiąga dochód w wysokości 1.822,94 zł netto miesięcznie, podczas gdy w rzeczywistości w tej dacie nie była nigdzie zatrudniona, jak również nie pracowała zarobkowo, wprowadzając w ten sposób w błąd (...) Bank (...) S.A. co do prawdziwości przedłożonego oświadczenia oraz zamiaru i możliwości spłaty 36 rat pożyczki, której miesięczna rata wynosiła 230,73 złotych, tj. popełnienia czynu stanowiącego przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk

i art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na podstawie przepisu art. 286 § 1 kk w zw.

z art. 11 § 3 kk wymierzył jej karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 33 § 1, § 2 i § 3 kk wymierzył jej karę grzywny w rozmiarze 20 (dwudziestu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych;

II w ramach czynu zarzucanego w punkcie II aktu oskarżenia uznał oskarżoną A. R. za winną tego, że: w dniu 17 lipca 2012 roku w K. działając wspólnie

i w porozumieniu z M. K. (2) oraz inną ustaloną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania pożyczki pieniężnej, doprowadziła (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. Oddział w K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 10.900 zł w ten sposób, że zawierając z tym bankiem umowę pożyczki numer (...) przedłożyła nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, w którym podała, że jest zatrudniona w firmie (...) z siedzibą we W. na czas nieokreślony od dnia 10 listopada 2010r. i osiąga dochód w wysokości 1.822,94 zł netto miesięcznie, podczas gdy w rzeczywistości w tej dacie nie była nigdzie zatrudniona, jak również nie pracowała zarobkowo, wprowadzając w ten sposób w błąd (...) Bank (...) S.A. co do prawdziwości przedłożonego oświadczenia oraz zamiaru i możliwości spłaty 36 rat pożyczki, której miesięczna rata wynosiła 402,04 złotych, tj. popełnienia czynu stanowiącego przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na podstawie przepisu art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył jej karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 33 § 1, § 2 i § 3 kk wymierzył jej karę grzywny w rozmiarze 20 (dwudziestu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych;

III na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 i § 2 kk połączył orzeczone wobec oskarżonej A. R. w punktach I i II wyroku kary pozbawienia wolności i kary grzywny i wymierzył jej karę łączną 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 30 (trzydziestu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych;

IV na podstawie art. 69 § 1 i § 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej A. R. w punkcie III wyroku kary łącznej pobawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 2 (dwóch) lat próby;

V na podstawie art. 73 § 1 kk oddał oskarżoną A. R. w okresie próby pod dozór kuratora;

VI zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. (1) kwotę 1.402,20 (jeden tysiąc czterysta dwa złote i dwadzieścia groszy) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej A. R. z urzędu;

VII na podstawie art. 624 § 1 pkp zwolnił oskarżoną A. R. od kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelacje od powyższego wyroku złożył obrońca oskarżonej A. R., który zarzucił:

1/obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 60 § 3 kk poprzez niezastosowanie obligatoryjnego nadzwyczajnego złagodzenia kary mając na względzie postawę oskarżonej, która ujawniła wobec organów ścigania informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotne okoliczności jego popełnienia,

2/ błąd ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia poprzez pominięcie faktu, iż oskarżona działała pod wpływem groźby ze strony P. K. oraz M. K. (2), co wyłącza jej działanie umyślne,

3/ rażąco surowość orzeczonych wobec oskarżonej kar jednostkowych pozbawienia wolności, jak i orzeczonej kary łącznej, podczas gdy wzgląd na stopień społecznej szkodliwości, stopień zawinienia oskarżonej, jej postawa przejawiająca się w ujawnieniu przestępstwa

i współsprawców przemawiają za wymierzeniem kary innego rodzaju niż kara pozbawienia wolności.

Zważywszy na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonej, względnie odstąpienie od wymierzenia kary lub też wymierzenie oskarżonej samoistnej kary grzywny lub kary ograniczenia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Złożona w niniejszej sprawie apelacja częściowo jest zasadna, a z pewnością okazała się skuteczna, albowiem doprowadziła ona do zmiany zaskarżonego orzeczenia w sposób określony w wyroku Sądu Okręgowego.

Chybiony jest zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na jego treść poprzez pominięcie faktu, iż oskarżona działała pod wpływem groźby ze strony P. K. oraz M. K. (2), co wyłącza jej działanie umyślne. Nieprawdzie są bowiem twierdzenia skarżącego, jakoby oskarżona A. R. działała pod wpływem groźby. Podkreślić bowiem należy, że oskarżona sama przyznała, że M. K. (2) i P. K. prosili ją, aby „wzięła na siebie kredyt, który to kredyt oni mieliby spłacać”, a także, że „nie zgodziła się na początku, ale po którejś namowie uległa i zgodziła się im pomóc” (k. 5 akt IIK 464/13).

Z takiej treści wyjaśnień oskarżonej jednoznacznie wynika zatem, że jej udział w przypisanych przestępstwach był dobrowolny. Nadto podkreślić należy w tym miejscu, że oskarżona A. R. za wzięcie kredytu otrzymała od M. K. (2) 1000 złotych. (k.36). W świetle zatem powyższego nie sposób twierdzić, że oskarżona nie działała umyślnie. Wręcz przeciwnie działała ona z zamiarem bezpośrednim kierunkowym tak co do celu działania, jak i używanych środków. Oskarżona miała bowiem pełną świadomość tego, że w banku przedstawione zostało fikcyjne zaświadczenia stanowiące o tym, że jest ona zatrudniona, gdy w rzeczywistości faktycznie nigdzie nie pracowała (k.5-6 akt IIK464/13.), jak również, że zaciągając pożyczkę w banku nie będzie jej spłacać, zaś za wzięcie kredytu z banku otrzymała od M. K. (2) pieniądze (k.5-6 akt IIK464/13). W tym stanie rzeczy prawidłowo Sąd Rejonowy uznał, że zachowanie oskarżonej A. R. wyczerpało znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk i art. 297 § 1 kk. Skoro bowiem oskarżona, do czego sama się przyznaje, przedstawiała w banku fikcyjne zaświadczenia o zatrudnieniu i uzyskaniu dochodów, które było niezbędne do uzyskania obydwóch pożyczek, zaś na skutek takiego jej działania doszło do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez bank, gdyż już w chwili zawierania umów pożyczek jasne było, że nie będzie ona ich spłacać, to słusznie Sąd Rejonowy uznał, że takie zachowanie oskarżonej A. R. wyczerpało znamiona przypisanych jej przestępstw. W świetle zatem powyższego zgłoszony w tym zakresie zarzut jest całkowicie bezzasadny.

Rację ma natomiast skarżący podnosząc zarzut obrazy prawa materialnego, a to art. 60 § 3 kk. Powołany przepis stanowi, że sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może warunkowo zawiesić jej wykonanie w stosunku do sprawcy współdziałającego z innymi osobami w popełnieniu przestępstwa, jeżeli ujawni on wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotne okoliczności jego popełnienia. Z treści zatem wymienionego art. 60 § 3 kk wynika, że w sytuacji zaistnienia okoliczności w nim określonych zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary ma charakter obligatoryjny. Skoro zatem to oskarżona A. R. ujawniła przestępstwa objęte niniejszym postępowaniem i to ona zadencjonowała pozostałych współsprawców tychże czynów, a następnie złożyła wyczerpujące i szczegółowe wyjaśnienia, w których dokładnie opisała okoliczności przedmiotowych przestępstw, to tym samym wyczerpane zostały przesłanki określone w art. 60 § 3 kk warunkujące obligatoryjne zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary. Odmienne postąpienie w tym zakresie przez Sąd Rejonowy było nieprawidłowe. W tej więc sytuacji Sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił zawarte w punktach III, IV i V orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności i grzywny, warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności oraz dozorce kuratora oraz zawarte w punktach I i II orzeczenia w zakresie podstawy prawnej dotyczącej wymiaru kary i co do orzeczonych kar pozbawienia wolności i grzywny, orzekając jednocześnie na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk, art. 60 § 3 kk i art. 34 § 1 i 2 kk, art. 35 § 1 kk o wymierzeniu oskarżonej A. R. za przestępstwa przypisane jej w punkcie I i II wyroku kary po 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Kara tego rodzaju i w takim wymiarze z pewnością przyczyni się do zrealizowania celu, jakim jest społeczna readaptacja sprawcy przez jego resocjalizację. Nadto stanowi ona alternatywę dla krótkoterminowej kary pozbawienia wolności i niewątpliwie wzbudzi ona u oskarżonej wolę kształtowania społecznie pożądanых postaw. Jednocześnie Sąd odwoławczy na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzeczone wobec oskarżonej A. R. kary ograniczenia wolności połączył

i wymierzył jej karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Biorąc bowiem ścisły związek przedmiotowo – podmiotowy pomiędzy oba przypisanymi oskarżonej R. przestępstwami, albowiem oba przestępstwa zostały popełnione w bardzo krótkim odstępie czasu – pierwsze w dniu 8 czerwca 2012r., drugie w dniu 17 lipca 2012r., zaś ich mechanizm był taki sam, należało wymierzyć karę łączną na zasadzie pełnej absorpcji. Im bowiem większe jest powiązanie pomiędzy przestępstwami objętymi skazaniami podlegającymi połączeniu w wyroku łącznym, tym pełniej wymiar kary łącznej powinien uwzględniać zasadę absorpcji (wyrok SN z dnia 2 grudnia 1975r., OSNKW 1976, nr 2, poz. 33). Nadto Sąd odwoławczy na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 2 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej A. R. kary 6 miesięcy ograniczenia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat. Skoro bowiem oskarżona ujawniła przedmiotowe przestępstwa, opisała okoliczności ich popełnienia, a także wskazała współsprawców, jak również nie była ona dotychczas karana, a ponadto nie popełniłaby w ogóle tychże przestępstw, gdyby nie uwikłanie w znajomość z M. K. (2) i P. K. i uleganie ich wpływowi, co jak wynika z opinii sądowno – psychiatrycznej wiąże się z cechami jej osobowości, to nie sposób uznać, że w świetle tych okoliczności jest ona sprawcą na tyle zdemoralizowanym, że nie zasługuje na zastosowanie wobec niej dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia kary. Z kolei ustalony przez Sąd odwoławczy okres próby z pewnością pozwoli na zweryfikowanie trafności zastosowanego rozstrzygnięcia i zmobilizuje oskarżoną do przestrzegania porządku prawnego.

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd Rejonowy w sposób bardzo ogólny odniósł się do przyjętej przez siebie kwalifikacji prawnej czynów popełnionych przez oskarżoną A. R.. Sąd ten bowiem winien w sposób nie tylko precyzyjny, ale także wyczerpujący, z uwzględnieniem wszystkich znamion przypisanych jej przestępstw wyjaśnić podstawę prawną swojego rozstrzygnięcia, czego jednakże Sąd ten nie uczynił, choć, jak wskazano wyżej, w sposób prawidłowy określił kwalifikację prawną czynów popełnionych przez oskarżoną A. R..

W zakresie trzeciego zgłoszonego przez autora apelacji zarzutu podnieść należy, że z uwagi na trafność zarzutu odnoszącego się do obrazy art. 60 § 3 kk, co z kolei wiązało się z koniecznością zmiany orzeczonej wobec oskarżonej A. R. kary i w efekcie doprowadziło do wymierzenia jej kary innej niż kwestionowana przez skarżącego kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, ten zarzut apelacji w chwili obecnej jest bezprzedmiotowy. Sąd Okręgowy bowiem uwzględniając wskazywaną przez obrońcę oskarżonej konieczność zastosowania wobec A. R. nadzwyczajnego złagodzenia kary wymierzył jej postulowaną w złożonej apelacji karę inną niż ta orzeczona przez Sąd Rejonowy, tj. karę ograniczenia wolności i to w dotyku z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby.

Mając zatem powyższe na uwadze sąd odwoławczy działając w oparciu o art. 437 § 1 i 2 kpk orzekł, jak w wyroku.

Na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk i art. 29 ust.1 ustawy prawo o adwokaturze i § 14 ust. 2 pkt 4 i § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. K. (1) kwotę 516,60 zł tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu świadczoną oskarżonej A. R. w postępowaniu odwoławczym

Nadto w oparciu o art. 624 § 1 kpk Sąd Okręgowy zwolnił oskarżoną A. R. od kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym, obciążając kosztami procesu Skarb Państwa, albowiem uznał, że z uwagi na jego sytuację osobistą i materialną, a mianowicie to, że utrzymuje się ona jedynie z zarobków swojego konkubetnata w wysokości 1100 złotych i niedawno urodziła dziecko, ich uiszczenie byłoby dla niej w chwili obecnej nadmiernie uciążliwe.